1858. No. 126.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 20 OCTOBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 October.

Sedert 8 Februarij ll., zijnde de *dies natalis* onzer hoogeschool, zijn in het album ingeschreven 134 studenten, verdeeld als volgt. Te Leiden studerende: letteren 4, geneeskunde 18, regten 52, godgeleerdheid 28, wis- en natuurkunde 3; te zamen 105. Aan de athenaea studerende, doch alhier ingeschreven tot het afleggen der examina: letteren 2, geneeskunde 8, regten 11, godgeleerdheid 6, wis- en natuurkunde 2; te zamen 29.

— Door de stemgeregtigde deelhebbers in de Ned. handelmaatschappij, van het kiescollegie Leyden, is ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van mr. A. O. E. grave van Limburg Stirum, tot commissaris van genoemde maatschappij benoemd de heer S. J. le Poole.

— De minister van binnenl. zaken heeft bij beschikking van den 15den dezer goedgevonden, met intrekking der beschikking van den 12den Junij 1854, betreffende de verdeeling van het hoofdkiesdistrict Leyden, te bepalen, dat de gemeente Katwijk voor de verkiezing van leden voor de tweede kamer der Staten-generaal één onderkiesdistrict zal uitmaken.

— De inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt heeft belanghebbenden verwittigd, dat zij, die genegen zijn om eene plaats van apotheker der 3de klasse bij het leger hier te lande te vervullen, zich voor 10 Nov. aanst. moeten bij hem aanmelden. Aan die betrekking is een jaarlijksch tractement van f 800 en de rang van 2den luitenant verbonden. De voorwaarden zijn medegedeeld in de *Staats-Courant* van den 18den dezer.

— Door de Nederl. handelmaatschappij zijn voor Amsterdam 5 schepen bevracht.

— Door onderscheidene prov. kerkbesturen zijn dezer dagen de hh. J. C. K. Nonhebel, J. D. le Roy, J. H. Gezelschap, F. Haverschmidt, E. J. van de Roemer, J. J. van Hille, W. te Gempt, F. H. [illegible], [illegible] H. C. van [illegible], [illegible] A. Geldorp, [illegible] Heringa, [illegible] J. D. van Slooten, J. Wiarda, [illegible], J. de Marthe Servaas, J. W. Smits, J. van Konijnenburg en N. J. van Wermelo, na afgelegd examen, als candidaten tot de H. dienst toegelaten.

— Te Rotterdam werd in de vorige week eene partij geperst hooi in balen uit Schotland aangebragt en van daar naar Noordbrabant vervoerd. De hoedanigheid was, in vergelijking met het Hollandsche hooi, niet roemenswaardig.

— Tot president van de Nederl. bank is, ter vervanging van wijlen den heer A. Fock, benoemd de heer H. Croockewit, thans directeur.

— Naar men uit Zwolle meldt, schijnt de oprigting van eene groote varkenslagterij door een Engelsch handelshuis aldaar, mislukt te zijn. Wel had men een aanvang met de werkzaamheden gemaakt en 22 varkens geslagt, gezouten en verzonden, maar later ontdekte men dat het geheele Engelsche personeel der slagterij plotseling en in alle stilte was vertrokken.

— De prov. staten van Drenthe hebben besloten om als bijdrage ter tegemoetkoming van het rijk voor de spoorweg-vergunning Sloet-Reuchlin, gedurende 20 jaren, jaarlijks f 7500 te verleenen, waartoe de gemeente Assen f 2000 zal bijdragen. Indien de lijn over Hoogeveen gaat zal die gemeente ook f 2000 geven.

— Aan de militaire akademie te Breda hadden dezer dagen eenige onrustige bewegingen plaats, ten gevolge van oneenigheid tusschen de kweekelingen van het 2de en 3de studiejaar. Dientengevolge zijn er 12 hunner huiswaarts gezonden, in afwachting dat een later ingesteld en naauwkeurig onderzoek hunne meerdere of mindere schuld zal doen blijken.

— Door de arrond. regtbank te 's Hertogenbosch is tegen den school-onderwijzer van Linden, en diens zoon, voor ieder 3 maanden gevangenisstraf en f 50 boete geeischt, omdat zij, beschonken zijnde, de godsdienstoefening in de r. k. kerk hunner woonplaats hebben verstoord. De onderwijzer is voorloopig in de uitoefening zijner betrekking geschorst.

— Even buiten Maastricht werd dezer dagen een gedeelte van een huis met schuur of houtmagazijn in de asch gelegd. Thans zijn de eigenaar van dat huis en zijne echtgenoot in hechtenis genomen, als verdacht dien brand moedwillig te hebben veroorzaakt.

— Door de regering is thans een wets-ontwerp aangeboden houdende bekrachtiging van eenige artikelen der verleende vergunning tot aanleg en exploitatie van den Noorderspoorweg. Gelijk men weet strekt die vergunning tot het aanleggen en exploiteren: 1°. van een spoorweg, loopende uit den Rijnspoorweg bij Arnhem, over Zutphen, Deventer, Zwolle, Meppel, Assen en Groningen naar Leeuwarden tot Harlingen; 2°. van een spoorweg, loopende van Zutphen over Enschedé tot de Duitsche grenzen, ter verbinding van ons land met de Noordduitsche spoorwegen, en 3°. van een spoorweg van Zwolle naar Kampen. De artikelen, die ter bekrachtiging zijn aangeboden, houden o. a. het volgende in: de brug over den IJssel wordt op staatskosten gebouwd; de staat neemt voor een derde aandeel in het kapitaal voor den aanleg benoodigd, doch voor niet meerder dan f 10,000,000; de staat waarborgt bovendien aan de overige aandeelhouders het genot van een jaarlijksch bedrag van 4½ pCt. voor dividend en inkoop, op den navolgenden voet: wanneer dit bedrag niet geheel of gedeeltelijk uit de winsten der onderneming kan gevonden worden, verschaft de staat het ontbrekende aan de maatschappij door middel van een voorschot, waarvan het bedrag nimmer hooger kan zijn dan 4½ pCt. over het tot den aanleg van den weg benoodigde kapitaal, tot een maximum van f 900,000 's jaars; zoolang de wegen niet geheel of ten deele in exploitatie zijn gebragt, betaalt de staat aan de overige aandeelhouders eene jaarlijksche rente van 4½ pCt., echter tot een niet hooger bedrag dan f 2,000,000.

In de memorie van toelichting heeft de regering haar voornemen tot bevordering van den aanleg der andere spoorweglijnen die, naar hare meening, thans behooren te worden ondernomen, kortelijk medegedeeld. Het komt haar voor dat de aanleg noodig is van een spoorweg van: *a.* Rotterdam, langs Dordrecht, Breda, Tilburg, 's Hertogenbosch en Helmond, naar Roermond of Venlo; *b.* van een spoorweg loopende van daar naar de Pruissische grenzen, en *c.* van een spoorweg van Vlissingen, langs Middelburg, Goes en Bergen op Zoom, naar Rosendaal en Breda.

Ter bevordering van den aanleg van de wegen, sub *a* en *b* genoemd, wenscht de regering voor hare rekening te nemen het bouwen der bruggen bij Rotterdam, bij Dordrecht en te Roermond of Venlo. De kosten dier bruggen zijn geraamd op f 4,110,000. Het kapitaal voor den aanleg der beide wegen is geraamd op f 23,500,000. De regering wenscht een waarborg daarvoor te verleenen van 4½ pCt. 's jaars, voor rente en amortisatie.

— Bij de indiening van het wets-ontwerp tot vaststelling van bepalingen [illegible] te kennen gegeven dat het haar is voorgekomen, dat de wet, waarvan het ontwerp wordt voorgedragen, geene bepalingen heeft te maken omtrent het aanleggen van spoorwegen of omtrent het verkrijgen van vergunning daartoe; dat die wet alleen voorschriften heeft te geven ter verzekering van het behoorlijk, in het algemeen belang noodig gebruik van reeds aangelegde of later aan te leggen spoorwegen. Het ontwerp bevat daarom geene bepalingen omtrent vergunningen voor het maken van spoorwegen. Het stelt slechts regelen ter verzekering dat zij, die vergunning hebben verkregen tot vervoer van personen en goederen over een spoorweg, hunne verpligtingen ten aanzien van den staat, van het publiek en van bijzondere personen behoorlijk naleven; dat het verkeer over de spoorwegen veilig zij, en dat, waar het in het belang van 's rijks dienst noodig is, de spoorwegen steeds ten behoeve van die dienst kunnen worden gebruikt. Nadat in het eerste hoofdstuk is gehandeld van de bestuurders van spoorwegdiensten en van hunne verpligtingen jegens het algemeen en jegens hen die van hunne dienst gebruik maken, wordt in het tweede hoofdstuk het toezigt geregeld, hetwelk van staatswege op de spoorwegdiensten zal worden gehouden. Het derde hoofdstuk houdt bepalingen in, welke strekken moeten ter verzekering van het behoud der spoorwegbanen en van de veiligheid van het verkeer. In het vierde hoofdstuk wordt geregeld hetgeen noodig is ten einde het gebruik van den spoorweg voor den staat te verzekeren. Eindelijk wordt in het vijfde de naleving van de voorschriften der wet door strafbepalingen gewaarborgd. De bepalingen van het ontwerp zullen door reglementaire voorschriften behooren te worden uitgewerkt en aangevuld. De regering heeft gemeend, in dit opzigt den weg te moeten volgen, ingeslagen door den Franschen wetgever, die zich ook bepaalde tot het stellen van algemeene regelen, en de nadere ontwikkeling daarvan aan de uitvoerende magt overliet.

Onder de bepalingen, in dit ontwerp vervat, komen o. a. voor: dat de bestuurders van spoorwegdiensten, naar de regelen van het burgerlijk regt, verantwoordelijk zijn voor de schade aan personen of goederen toegebragt, hetzij door hunne schuld, hetzij door die van hunne beambten of bedienden, — dat alle aansluiting of doorsnijding door andere spoorwegen moet worden toegestaan, — dat tegen schadeloosstelling ook de wegen bij schikking voor andere spoorwegdiensten zullen worden gebruikt, — dat een toezigt op de spoorwegen aan de daartoe door de regering aangewezen personen wordt opgedragen, — dat herstellingen en vernieuwingen, die niet op bevel der regering door spoorweg-ondernemingen gedaan worden, ten koste der ondernemingen zullen plaats hebben, — dat de minister de punten zal aanwijzen, waar halten zullen gemaakt worden, — dat de uren van vertrek en aankomst en 't kleinst getal dagelijksche treinen door den minister worden bepaald, — dat de tarieven moeten worden goedgekeurd door de regering, die verlaging kan bevelen, tegen billijke schadevergoe-

ding, — dat elke spoorweg, welke gedurende 20 jaren door de ondernemers eener spoorwegdienst is gebruikt, van rijkswege tegen eenen bepaalden prijs kan worden genaast.

— In de memorie van toelichting bij het wets-ontwerp tot herziening van het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer verklaart de regering dat zij aan de meeste wenschen, in het voorloopig verslag over het in November 1857 ingediende ontwerp, heeft voldaan. Zij heeft den vrijdom van invoerregt aanmerkelijk uitgebreid, en stelt voor vrij te stellen: aardewerk, gebakken steen, huis- en dakpannen, vuurvaste steen en draineerbuizen; beenzwart; bijen; blaauwsel of smalt; boeken in bladen, ingenaaid of ingebonden; eijeren; ezels en muilezels; garen van hennep, vlas en werk, ruw of ongetwijnd of om te weven; garen van katoen, ongetwijnd en ongeverwd; garen van katoen, getwijnd, in kettingen geschoren om te weven, ongeverwd; hout; brandhout, waarden of willigen hout, teenen, twijgen, rijs, staken, gaarden, stokrijs, geen hoephout zijnde, noch geschikt om daaruit hoepen te maken, rijs- en heibezems; huiden; vellen, leder, alle niet afzonderlijk belaste onbereide huiden, hetzij versch, gezouten of gedroogd, die van robben en andere zeedieren daaronder begrepen, en onbereide pelterijen; indigo; land- en zeekaarten; ongerafineerde kamfer; houtskolen; moscovische matten; paarden en veulens; bereide pennen en schachten; bindrottingen; steen; ongebakken hardsteen, marmer en albast, ruw of in het ruwe behouwen, zoo als die uit de groeve komt; molensteen, puimsteen; steenen voor steendruk, klip- of zinksteen, straatsteenen, vuursteenen en keijen; schallen en leijen (bouwmaterialen); suiker; ruwe, vorm- en kleisuiker; turf; veren; beddeveren en dons. Voorts zijn de invoerregten verminderd voor: aardappelenmeel; hennep, gehekelde; kalk, ongeleschte kluitkalk; raap-, hennep- en lijnkoeken; koper, geslagen of geplet, platen, bladen enz.; kurk, gesneden of gefatsoeneerd; lood, geplet of op eenige andere wijze bewerkt, alsmede hagel; lupinenzaad; olie van plat en rond zaad; schors, gemalen of ruw; spiauter of zink, geplet; steen, gemalen, gebroken, geslagen of zoogenaamde fijne tufsteen, tras of cement; touwwerk; vlas, gehekeld; wollen, gekamd of geverwd. De regten voor katoenen manufacturen, geslagen ijzerwerk en kramerij zijn op het normale bedrag van 5 pCt. gebragt.

's GRAVENHAGE, 19 October.

Z. M. heeft aan den heer C. M. van der Heyden, controleur der 1ste kl. van 's rijks belastingen te Roosendaal, vergunning verleend tot het dragen der ridderorde van den Rooden Adelaar 4de kl., hem door den koning van Pruissen geschonken.

— Van regeringswege is bij de tweede kamer een wets-ontwerp aangeboden tot amortisatie van ƒ1,000,000 rentegevende nationale schuld.

— Z. M. de koning zal zich morgen vroegtijdig uit deze residentie naar het Loo begeven.

— H. M. de koningin-moeder en HH. KK. HH. prins en prinses Frederik zullen in de eerste dagen van November, de eerste van Soestdijk en de beide laatste van Muskau, alhier terugkeeren. — H. M. de koningin wordt tegen de helft der maand uit Wurtemberg verwacht.

— H. K. H. prinses Hendrik is heden morgen met den gewonen spoortrein van 10 uur 40 min. naar Rotterdam vertrokken, en zal zich verder over Keulen naar Coblentz begeven. Z. K. H. prins Hendrik vertrekt eerst overmorgen naar Luxemburg en zal de reis mede over Keulen en Coblentz nemen, ten einde HD. gemalin af te halen.

— In de afdeelingen van de tweede kamer is het onderzoek over de belastings-ontwerpen voortgezet, en dat nopens de grondbelasting reeds afgeloopen, terwijl men zich nu bezig houdt met het onderzoek van het ontwerp wegens het regt van successie. Naar men verneemt, zijn bij de overwegingen over de ontwerpen betrekkelijk de belastingen, vele aanmerkingen gemaakt, maar hebben zij ook vele verdedigers gevonden. Velerlei algemeene beschouwingen zijn over de beide stelsels, rijks- of gemeentelijke afschaffing gevoerd. In sommige afdeelingen was de meerderheid voor het zamenstel der plannen gelijk zij daar lagen, in andere helde men meer over tot eene andere wijze van tegemoetkoming. Op zich zelve beschouwd, werd afschaffing der brandstoffen-belasting als uiterst wenschelijk geacht. Wat de equivalenten betreft, daartegen zijn ook vele bedenkingen gerezen, zoowel tegen het nieuwe overgangsregt op effecten van binnenlandsche boedels, boven en behalve het successieregt en onafhankelijk van de schulden, als tegen de verhooging van grondbelasting door het voorstel tot evenredigmaking. Zij werden beantwoord met de opmerking dat dit, het geprojecteerde overgangsregt, de eenige belasting is, die het kapitaal en portefeuille treft, terwijl de verhooging, die op de grondbelasting zou ontstaan, alleen betrekkelijk te noemen is, aangezien het doel is eene veeljarige ongelijkheid te herstellen, waardoor minder is betaald dan vereischt werd. Voor zoo ver er op zich zelve eene verhooging in gelegen was, was dit naar het gevoelen der bestrijders eene reden te meer tot aanbeveling van het overgangsregt op effecten in de collaterale en regt opgaande lijn, vermits anders nog meer zou blijken de tegenstelling der hoogere lasten, die op het grondbezit en op vast goed rusten of op nieuw voorgesteld worden, tegenover de algeheele vrijheid van het roerend kapitaal, voor zoover het uit effecten bestaat.

— Te Scheveningen zijn van de ter steurharingvisscherij uitgeruste 129 bomschuiten 60 schuiten aangekomen, welke gezamenlijk hebben aangebragt 2,871,900 stuks steurharing. De visscherij laat zich alzoo vrij gunstig aanzien. De markt blijft steeds hoog. Met leedwezen verneemt men dat reeds drie der manschappen van de vloot zijn verdronken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 October.

In de jongste berigten door de dagbladen uit China medegedeeld, is eene vergissing ingeslopen. Uit het rapport van generaal Straubenzee blijkt dat niet de stad Nantow, maar alleen het fort voor de stad ingenomen en vernield is. De stad was op verzoek der inwoners gespaard, die beloofd hadden in vrede met de Europeanen te zullen leven.

Men meldt ook dat het hof van Peking weinig haast maakt om het vredesverdrag ten uitvoer te leggen. Lord Elgin is te Shanghai, alwaar hij de Chinesche commissarissen reeds sedert lang wacht. De Chinezen zijn slim genoeg om in te zien, dat de Europesche handel meer van hen afhangt dan zij van den handel, en dat, zoo de kustbewoners eendragtig alle gemeenschap met de Europeanen afbraken, deze laatste in eenen moeijelijken toestand zouden verkeeren, en de sluiting van het vredesverdrag weinig vrucht zou dragen.

— De sterkte van onze zeemagt in werkelijke dienst is 276 schepen met 4628 kanonnen en 46,764 man; van dit getal zijn 52 schepen met 485 kanonnen en 5964 man in de wateren van Oost-Indie en China.

— De Fransche gezant, maarschalk Pélissier, is met zijne echtgenoote alhier aangekomen. Het is te verwachten dat er ter hunner eer groote feesten zullen plaats hebben.

— Nabij Exeter zijn in de vorige week eenige woningen afgebrand, waarbij eene moeder met hare 4 kinderen zijn omgekomen.

— Volgens een brief uit Calcutta is de cholera in het dal van Cashmire uitgebarsten. De Maharajah berigt, dat meer dan 100,000 zijner onderdanen in weinige weken als slagtoffers daarvan zijn gevallen.

— Uit New-York is het berigt ontvangen dat het glazen paleis aldaar, juist nu er eene tentoonstelling van koopmansgoederen plaats had, een prooi der vlammen is geworden. Op het oogenblik der uitbarsting van den brand waren er 2000 personen in het gebouw bijeen, en waarschijnlijk zullen er wel eenigen den dood bij gevonden hebben. De waarde der verbrande goederen is zeer aanzienlijk. Men gelooft dit onheil aan kwaadwilligheid te moeten toeschrijven.

Te Quebeck zijn door het Zweedsche schip *Catharina* nog 23 personen van het verbrande stoomschip *Austria* aangebragt.

— Te Havannah is een kruidmagazijn gesprongen, waarbij, voor zoo verre men nu weet, 28 menschen zijn omgekomen en meer dan 100 werden gekwetst.

— Over Sidney (Nieuw-Zuid-Wallis) is berigt ontvangen van de schipbreuk der Zweedsche bark *Magda*, kapitein Osterberg, den 28sten April jl. met ijzer van Geelong naar Batavia vertrokken. Deze bodem, de Torres Straat doorgezeild zijnde, is den 1sten Junij op een rif nabij van Diemens-land gestrand. Toen het bleek dat het schip reddeloos verloren was, werden de beide booten uitgezet. De eene bevatte den kapitein, twee passagiers, den bootsman en zes matrozen. De andere werd bemand door den eersten stuurman, een passagier en negen matrozen. Tot den 7den Junij bleven de booten in elkanders nabijheid, doch toen verloren zij elkander uit het gezigt, en is sedert van de laatste niets meer vernomen. Den 10den Junij begaf kapitein Osterberg zich aan land om water te zoeken, doch de boot werd door alligators aangevallen en men moest onverrigter zake weder afsteken. Langs de kust varende, waagde men zich weder aan land, doch men was daar slechts kort geweest, toen de schipbreukelingen zich omringd zagen door een aantal inboorlingen, die hen aanvielen, naar hunne boot terugdreven en den bootsman eene wond met eene speer toebragten, waaraan hij den volgenden dag overleed. Zij waren dus genoodzaakt, zonder water weder in zee te steken, maar gelukkig ontmoetten zij een paar dagen later een Engelsch vaartuig, dat hen opnam en te Sidney aan wal bragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 October.

Het bevestigt zich dat het geschil tusschen Frankrijk en Portugal op eene minnelijke wijze zal beslecht worden. De keizer moet zelfs zijne ontevredenheid hebben betuigd dat de zaak hem niet in het ware licht was voorgesteld geworden, en vooral ook over het zenden der oorlogsschepen naar den Taag. Men verneemt ook dat op die rivier twee Engelsche vaartuigen, een van 101 en een van 20 stukken, zijn aangekomen, maar daardoor zal de schikking waarschijnlijk niet bemoeijelijkt worden. Indien de Engelsche regering Portugal had willen ondersteunen, zou zij zulks reeds vroeger te Lissabon en te Parijs hebben kunnen doen en hare stappen zouden niet geheim zijn gebleven.

— De *Constitutionnel* deelt eene officieuse nota mede, betreffende de zaak van het kind van den heer Mortara te Bologna. Uit dit stuk blijkt dat de Fransche gezant te Rome, de heer de Grammont, zoodra het hem bekend was geworden, dienaangaande, namens den keizer, een dringend vertoog bij den Paus ingeleverd heeft, waarop Z. H. te kennen gaf dat hij in deze zaak niets kon doen. Het pauselijke hof zal door middel van het officiele blad eenige godsdienstige beschouwingen mededeelen om zijn gedrag in deze zaak te regtvaardigen. Dit antwoord heeft hier een pijnlijken indruk gemaakt, omdat de Paus zoo veel aan Frankrijk heeft te danken.

De *Univers* gaat voort de genoemde zaak te verdedigen, en zegt dat het niemand kan bevreemden dat de dagbladen der joden, ketters en ongeloovigen eene ongewone ruchtbaarheid daaraan hebben gegeven, omdat die geschreven worden door lieden, die naauwelijks het bestaan van God erkennen en die het gezag van de kerk verwerpen. Die beleedigingen kunnen echter de kerk niet bereiken en zij zal, wanneer de belangen der godsdienst op het spel staan, wederstand bieden zelfs aan de vervolging der regeringen. De katholieke regeringen weten dat het hoofd der katholieke kerk en de dagbladen van God het regt hebben ontvangen om over het regtvaardige of onregtvaardige der menschelijke wetten te oordeelen.

Brieven uit Italie, te Londen ontvangen, verklaren dat er onder de Israeliten in den Kerkelijken Staat steeds eene groote ongerustheid blijft heerschen.

— Het lang uitblijven van uitvoerige berigten omtrent het vermoorden van twee Europesche consuls te Tetouan, in Marokko, had reeds eenigen twijfel omtrent de echtheid van de eerste tijding doen ontstaan, die echter door den generaal Mac Mahon uit Algerië was overgezonden. Men heeft ten einde in deze zaak zekerheid te verkrijgen per telegraaf ophelderingen gevraagd aan den Franschen consul te Gibraltar, dat op eenen kleinen afstand van Tetouan is gelegen. Op die wijze is men nu te weten gekomen, dat hetgeen omtrent den moord is gemeld van allen grond is ontbloot, en als een verzinsel kan beschouwd worden.

— Bij het ministerie van marine is het berigt ontvangen dat de *Duchayla* te Jeddah was aangekomen.

— Het *Quartier Latin* (studenten-wijk) heeft zijn laatste voorregt verloren. Tot hiertoe mogten de koffijhuizen in die wijk den geheelen nacht open blijven; thans heeft de politie die huizen, even als elders in de stad, des middernachts doen sluiten.

— Op den noorderspoorweg is de gelegenheid opengesteld om zich voor 1200 fr. per jaar te abonneren, ten einde in de eerste klasse van dien spoorweg gebruik te maken zoo dikwijls men verkiest. Dergelijke abonnementskaarten zullen ook op de andere groote lijnen worden uitgegeven.

— Het aantal schepen, ter haringvangst in 1857 gebezigd, bedroeg 643, met een gezamenlijken inhoud van 18,191 ton, bemand met 8727 koppen. De vangst heeft beloopen 16,179,669 kilo gezouten haring, 1,293,811 kilo meer dan in 1856.

— Te Blidah in Algerië is dezer dagen weder een schandelijk bedrog ontdekt. Drie officieren, een bataillons-chef en twee kapiteins zijn aangeklaagd 64,000 fr. uit de regimentskas verduisterd te hebben.

ITALIË.

Men verneemt dat de Paus, na lang te hebben geaarzeld, eindelijk zijne toestemming heeft gegeven, om de haven van Civita-Vecchia te versterken. De kosten daaraan verbonden zullen door de Fransche regering worden bestreden. Buitendien zullen vier kleine stoomschepen, welke nu tot bewaking der kust worden gebezigd, aan de marine van den Kerkelijken staat worden toegevoegd.

— De Heer Donati, sterrekundige te Florence, naar wien de komeet genoemd is, welke hij het eerst dit jaar ontdekt heeft, is door de Toscaansche regering benoemd tot adjunct-sterrekundige van het Toscaansche museum, met eene aanzienlijke bezoldiging.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 October.

Het is nog onzeker of de prins-regent de buitengewone zitting der kamers in persoon zal openen of dat hij zulks aan den president-minister von Manteuffel zal opdragen.

— De optreding van een nieuwen minister van binnenl. zaken heeft geene verandering gebragt in den toestand der drukpers, want thans is weder de *Volkszeitung* wegens een artikel over de verkiezingen in beslag genomen. Dat blad had de aanneming van het programma van het constitutioneel comité te Breslau aanbevolen.

— De stoomboot *Cimbria*, die 80 stuks vee en eene groote lading aan boord had, is ter hoogte van Elseneur met de Zweedsche stoomboot *Skåne* in botsing geraakt en met vee en lading gezonken. Passagiers en bemanning zijn gelukkig gered.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 October.

Op nieuw is er sprake van de aftreding van graaf Buol als minister van buitenl. zaken.

— Vroeger is van verschillende zijden gemeld, dat de regering het houden van wetenschappelijke congressen hier ter stede niet meer zou vergunnen. Men verneemt thans dat dit berigt onjuist is. De regering zal die congressen wel toelaten, maar daaraan niet de minste gunst of ondersteuning schenken. De kerkelijke partij moet over de laatste bijeenkomst van de philologen en orientalisten zeer ontevreden zijn. Andere plaatsen zullen zich echter de eer betwisten om de uit Weenen verbannen geleerden binnen hare muren te ontvangen.

— In de jongste door de protestanten van Hongarye te Kubin gehouden vergadering is besloten, een nieuw adres aan Z. M. den keizer te rigten, houdende verzoek tot handhaving der in 1791 aan de protestanten van Hongarye verleende vergunningen, in 't bijzonder wat betreft de autonomie hunner scholen, welker regten door den minister van openbaar onderwijs en eeredienst in 1850 zijn beperkt geworden. Zij vragen tevens verlof, om ten spoedigste eene synode te mogen bijeenroepen.

— Nagy-Sallo en het dorp Kis-Sallo, in het Baeser comitaat, zijn grootendeels door brand vernield. De kerken en een groot ziekenhuis zijn slechts een puinhoop.

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden; Donderdag den 21sten October 1858, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Rekening van het R. C. Wees- en Oudeliedenhuis over 1857.
2°. Rekening van het R. C. Armbestuur over 1857.
3°. Rekening van het Minnehuis over 1857.
4°. Begrooting van den Schutterraad der dienstd. schutterij over 1859.
5°. Begrooting van Vrouwen Kraammoeders over 1859.
6°. Begrooting van de Gemeente-Apotheek en de Vereenigde Gast- en Leprooshuizen over 1859.
7°. Begrooting van Diakenen der Nederd. Herv. gemeente over 1859.
8°. Begrooting van het R. C. Armbestuur over 1859.
9°. Begrooting van den Armverzorger der Oud-Cath. gemeente over 1859.
10°. Begrooting der Israëlitische Armen over 1859.
11°. Voordragt omtrent de begrootingen der gesubsidieerde Godshuizen.
12°. Rapport omtrent het reglement en de tarieven van het veer op Amsterdam.
13°. Adres van W. Vermey betrekkelijk het gebruik van gaz.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten, dat ingevolge art. 11 van het Koninklijk besluit van 9 November 1851 (*Staatsblad*, N°. 142), op den 24sten November, 's middags ten 12 ure, op het Raadhuis eene vergadering van Kiesgeregtigden zal worden gehouden, om de plaatsen aan te vullen van de heeren:

ABRAHAM HARTEVELT Jz.,
PIETER VAN GEER en
SAMUEL JACOB LE POOLE,

die met het einde dezes jaars als leden van de Kamer van Koophandel moeten aftreden, doch ingevolge art. 7 van bovengemeld besluit op nieuw benoembaar zijn; dat de lijst der Kiesgeregtigden, waartegen bezwaren gedurende de eerstkomende 8 dagen bij het Gemeentebestuur kunnen worden ingeleverd, ter inzage ligt op de Secretarie dezer Gemeente; en dat de inlevering der stembriefjes op bovengemelden dag geschiedt van 12 tot 2 ure, waarna de bus geledigd wordt en de stemopneming plaats heeft.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. C. BUCAILLE, Weth^r. waarn^d. Burgemeester.
LEYDEN, 19 October 1858. VAN PUTTKAMMER, Secretaris.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18den October de heer R. Krul, med. doct., van 's Gravenhage, in de verloskunde, na verdediging van *Theses argumenti obstetricii*.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed ons jongste Kindje CATHARINA, ruim twee jaren oud,
H. BROUWER.
LEYDEN, 18 October 1858. A. BROUWER — DE VRIES.

Heden overleed in den ouderdom van bijna 48 jaren, na een langdurig doch geduldig lijden, mijne dierbare Echtgenoot M. T. P. GROEN, uit een gelukkigen echt van 20 jaren zes kinderen nalatende.
LEYDEN, 19 October 1858. E. A. COEBERGH VAN DEN BRAAK.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Langs dezen weg breng ik mijnen gevoeligsten dank aan allen, die mij, bij het smartelijk verlies mijner dierbare gade J. M. H. VAN SANTEN, hunne deelneming en hulp hebben bewezen.
W. C. STENFOORT, *Instituteur.*

OPENBARE VERKOOPING,

in het Logement *de Roskam*, te *Katwijk aan den Rijn*, op Woensdag den 24sten November 1858 bij opbod en op Woensdag den 1sten December daaraanvolgende bij afslag, beide dagen des voormiddags ten *elf* ure, van:

EEN AANGENAAM GELEGEN RENTEGEVEND GOED,

bestaande in: een kapitaal HEERENHUIS, bevattende tien zoo Beneden- als Bovenvertrekken, alle Behangen en de meeste van Stookplaatsen voorzien, Provisie-, Mangel- en Dienstbodenkamers, Kelder, Keuken, Zolder, Regen- en Welwaterpompen en verdere gemakken, tot eene welingerigte woning vereischt wordende; voorts grooten TUIN EN ERVE, staande en gelegen te *Katwijk aan den Rijn*, aan de westzijde van de Voorstraat en strekkende tot aan den geprojecteerden grindweg naar *Wassenaar* en *Noordwijk;* wijders een tegenover het voorsz. Heerenhuis gelegen Pand, bestaande uit een ruim KOETSHUIS, STALLING voor zes Paarden, MANGELKAMER en fraaije KOEPEL aan den Rijn; voorts verschillende achter het Heerenhuis, aan den weg naar *Wassenaar*, gelegen partijen uitmuntend TEELLAND, met Lanen doorsneden, bebouwde en onbebouwde DUINGRONDEN, waartoe behoort het om zijne schoone gezigten bekende *Paaschduin;* twee in volle werking zijnde AFZANDERIJEN, ééne met afvoer te Water en ééne per Spoor, woning voor den Zandbaas, Vaarten en Bruggen; te zamen uitmakende 22 perceelen, ter grootte van 24 bunders, 80 roeden, 96 ellen. Bij billetten breeder omschreven.

Het voorsz. Heerenhuis en Tuin is verhuurd aan den Heer J. GAGAUX VAN STAPHORST, tot 1° Mei 1860, voor *f* 400 's jaars. De perceelen Land en bebouwde Duingrond zijn verhuurd aan diversen tot ultimo November 1860 voor *f* 3150 in het jaar; voor consenten tot het gebruik maken van de Zandvaart is in 1858 ontvangen *f* 138. Het Koetshuispand en de Woning en Tuin van den Zandbaas zijn in eigen gebruik en te aanvaarden, eerstgenoemd pand dadelijk en laatstgemelde Woning en Tuin op 1° Mei 1859. De lasten over 1858 bedragen bij elkander *f* 220.23½.

Nadere onderrigtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. E. ROEST VAN LIMBURG, te *Katwijk aan den Rijn*, alwaar gedurende 14 dagen voor de veiling de voorwaarden van verkoop, de bewijzen van eigendom en de kaart der perceelen ter inzage zullen voorhanden liggen.

Het Heerenhuis en Tuin zal kunnen worden bezigtigd op Maandag en Dingsdag van iedere week, met uitzondering van Maandag 8 en Dingsdag 9 November e. k., van des voormiddags 10 tot des namiddags 3 ure, en de overige perceelen op iederen werkdag, mits voorzien zijnde van een permissie-biljet, door voorn. Notaris af te geven.

De bekende en onbekende Schuldeischers van den onder het voorregt van beschrijving aanvaarden boedel van wijlen de Echtelieden LEENDERT BURGERSDIJK en WILHELMINA BREEVELD, gewoond hebbende en overleden te *Woubrugge*, worden opgeroepen, om op Vrijdag den 29sten October aanstaande, des morgens ten *elf* ure, te verschijnen in het Gemeentehuis te *Woubrugge*, ten einde aan te hooren de **Rekening en Verantwoording**, welke alsdan, wegens het in gezegden boedel gehouden beheer, zal worden afgelegd, zullende, indien geen verzet wordt gedaan, onmiddelijk tot uitbetaling der schuldvorderingen worden overgegaan, voor zoo verre het bedrag des boedels toereikende zal zijn.

HOOGHEEMRAADSCHAP RIJNLAND.

OPENBARE BESTEDING.

DIJKGRAAF en HOOGHEEMRADEN van RIJNLAND, zullen op Zaturdag den 30sten October 1858, des middags ten 12 ure, in het Gemeenlandshuis binnen *Leyden*, in één perceel bij inschrijving en opbod openbaar aanbesteden:

Het bouwen van een Wachterswoning en van een Gebouw voor werk- en bergplaats, met de afbakening van een terrein en de daarstelling en inrigting van eenige andere werken bij en voor het Stoomgemaalwerktuig op den IJssel te Gouda.

Het bestek en de teekeningen van deze Werken zullen *vier* dagen vóór de besteding ter inzage liggen van de belanghebbenden, ter Secretarie van het Hoogheemraadschap te *Leyden*, en in het gebouw van het Stoomgemaalwerktuig voornoemd, waar tevens op die dagen, van 10 tot 12 ure des voormiddags, door den Opzigter J. D. RIJK, de noodige aanwijzingen zullen worden gedaan; nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Hoofdopzigter van Rijnland te *Leyden*.

Dijkgraaf en Hoogheemraden voornoemd,

De Secretaris,
J. T. BUYS.

De Dijkgraaf,
H. G. J. HOOG.

OPENBARE VERKOOPING,

ten overstaan van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, residerende te *Leyden*, op de Buitenplaats *Wildlust* aan den Straatweg onder *Lisse*, op Maandag den 25sten en Dingsdag den 26sten October 1858, beide dagen des voormiddags ten *tien* ure, van: twee Paarden, drie Rijtuigen, zijnde eene zoo goed als nieuwe modieuse Clarence voor vier personen, eene Victoria en een Charet op vier wielen, diverse Tuigen, eene Zeilschuit, eene Vischschuit en Netten, Tuinsieraden, Banken en Stoelen, ongeveer 15,000 Ned. ℔ welgewonnen Hooi, alsmede fraaije goed geconserveerde Meubelen, bestaande in: Secretaires, Chiffonnières, Mahonyhouten en andere Ledikanten, Bedden, Spiegels, Pendules, Stoelen en Canapés, Kasten, Buffetten, Tafels, Thee- en Etens-Serviezen, Porselein, Kristal en Glaswerk, Meubel- en andere Gordijnen, Tapijten, Mangel en Pers, Haarden en Kagchels, twee fraaije Oost-Indische Kisten, eene Kookkagchel, een compleet Bad met vaste Kagchel, Tafellampen, Koper-, Blik-, Verlakt- en IJzerwerk en meer; alles breeder bij billetten omschreven.

De Paarden en Rijtuigen zullen benevens meer andere Goederen op den 1sten dag worden verkocht.

Alles zal te bezigtigen zijn op den 22sten en 23sten October 1858, van des voormiddags ten *tien* tot des namiddags ten *drie* ure.

De Kermis komt maar eens in 't jaar, en zoo is het ook met den

Geïllustreerden Almanak Asmodée.

Die kermis wil houden, pret wil hebben, moet veel geld uitgeven, om dikwerf toch nog met een lang gezigt te huis te komen; maar hij die eens in 't jaar slechts **één Gulden** uitgeeft om in het bezit te komen van een exemplaar

ALMANAK ASMODÉE,

is er zeker van eenige jolige uren te zullen doorbrengen.

Op de kermis koopt men dikwerf kat in den zak. Die den Almanak *Asmodée* koopt, kan zich overtuigd houden zijne lachspieren te zullen tracteeren.

Dat is het onderscheid tusschen de Kermis en den Almanak *Asmodée*.

De tweede jaargang zal den eersten verre overtreffen en bewijzen, dat, zoo de spreuk van het Haagsche Genootschap *Oefening kweekt kennis*, voor deze corporatie al een heele groote leugen moge zijn, die spreuk, met betrekking tot den Almanak *Asmodée*, eene heele groote waarheid is.

De Redactie zet haar beste beentje voor... De teekenaar zweert Apelles te zullen overtreffen... De graveur heeft expresselijk nieuwe graveerstiften aangeschaft... De papierfabriekant belooft het keurigste papier te leveren, en de drukker... nu, de drukker heeft zijne proeven van meesterschap in de edele typographie geleverd.

Het formaat en de kwantiteit der bladen zal gelijk zijn aan den vorigen jaargang.

Een sierlijke diabolisch-fantastisch-symbolischen omslag zal den schat van wijsheid omsluiten waarop men slechts tot 25 October, tegen den prijs van *een Gulden* inteekenen kan.

Na dien tijd wordt de prijs weder verhoogd even als bij den eersten jaargang. De uitgave is bepaald op 15 November.

Die niet voor den 25sten October inteekent, heeft het aan zich zelven te wijten als hij te laat komt, en den hond in de pot vindt; want...

Als men wordt genood tot gast,
Dient er op den tijd gepast!!!

De Uitgever-Directeur van het Weekblad *Asmodée*,
Excellentie MULDER TWEE.

ZOMERZORG.

Donderdag 21 October 1858 zal, des avonds ten 6 ure, **Tuin en Zaal** voor het Publiek **gesloten** zijn.

HET KANTOOR VAN REGISTRATIE

is **verplaatst** naar het Rapenburg, tegenover het Academiegebouw, Wijk IV. N°. 655.

Heden ziet bij den Boekh. H. C. A. CAMPAGNE, te *Tiel*, het licht:

GEDACHTEN OVER HET HOOGER ONDERWIJS IN ONS VADERLAND,

DOOR

P. HARTING,

Hoogleeraar aan de Utrechtsche Hoogeschool.

Prijs 90 Cents.

Een zeldzaam goedkoope uitgave van een Woordenboek voor alle Standen is de

VOLKS-ENCYCLOPÆDIE,

Behandelende Kunsten en Wetenschappen, de Levens van beroemde Mannen en Vrouwen, Nijverheid, Fabriekwezen, Stoomwerktuigen, Landbouw, Veeteelt, Tuinbouw, Planten, Kruiden, Gewassen, enz., enz., door

EENE VEREENIGING VAN ZAAKKUNDIGEN.

Dit werk is een volledige vraagbaak, die men bij duizende, dagelijks voorkomende zaken, kan raadplegen. Zoowel de Geletterde als de Koopman, de Winkelier, Landbouwer als de Ambachtsman, vinden in dit boek beknopt datgeen bijeen, waarover zij anders uitgebreide werken zouden moeten naslaan. De uitgegeven Afleveringen leveren een doorslaand bewijs, hoe in een beperkte ruimte vele zaken bij weinige uitgebreidheid degelijk kunnen behandeld worden. De prijs is zóó laag gesteld, dat deze een ieder tot den aankoop zal aanmoedigen. De uitgave geschiedt bij maandelijksche Afleveringen van 96 pagina's compressen druks, die à *dertig Cents*, bij inteekening, berekend worden. De nu verschenen Afleveringen 1—9 zijn bij alle Boekhandelaren ter inzage voorhanden.

H. A. M. ROELANTS, *Uitgever.*

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 18 October.

Tarwe, 10 cents hooger, goede en puike jarige van *f* 9.10 tot *f* 9.50; mindere *f* 8.25 à *f* 8.90; goede en puike nieuwe *f* 8.60 à *f* 8.80; mindere *f* 7.25 à *f* 8.40. Rogge: *f* 6.— à *f* 6.60. Gerst: Winter *f* 4.50 à *f* 5.60, dito Zomer *f* 4.20 à *f* 5.30.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 10.60 tot *f* 11.30. Pruissische Rogge *f* 6.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 18 October.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{13}{16}$	—
Dito Certificaten	3	$76\frac{9}{16}$	$76\frac{5}{8}$	—
Dito dito	4	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{11}{16}$	—
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	93	$93\frac{1}{4}$	93
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	$141\frac{1}{2}$	$141\frac{5}{8}$	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
BELGIE	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	$53\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	$1\frac{1}{2}$	$30\frac{3}{16}$	$30\frac{1}{4}$	$30\frac{3}{16}$
Dito Obligatiën	3	$45\frac{5}{8}$	$45\frac{3}{4}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	$41\frac{3}{8}$	$41\frac{1}{2}$	$41\frac{1}{2}$
Bewijzen Coupons		$6\frac{1}{16}$	$6\frac{1}{8}$	$6\frac{1}{8}$
PORTUGAL, te Londen	3	$46\frac{1}{8}$	$46\frac{1}{4}$	$46\frac{1}{4}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	$105\frac{1}{4}$	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	$103\frac{3}{4}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	91	—	—
Dito 1840	4	$86\frac{1}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	4	$86\frac{1}{8}$	$86\frac{1}{8}$	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	$66\frac{13}{16}$	$66\frac{7}{8}$	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	$158\frac{1}{2}$	—	—
Dito Obligatiën	4 pCt.	$81\frac{1}{2}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	$77\frac{1}{2}$	$77\frac{9}{16}$	$77\frac{1}{2}$
Dito Nieuwe	5	87	$87\frac{1}{8}$	87
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{7}{16}$	$39\frac{1}{2}$	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	$101\frac{1}{8}$	$100\frac{3}{4}$	—
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	$4\frac{1}{2}$	$30\frac{1}{2}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	$3\frac{1}{2}$	19	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	$18\frac{13}{16}$	$18\frac{7}{8}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—
Grieken 4 [illegible]				

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 3 pCt. Wissel-Disconto $3\frac{1}{2}$.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.70 à 9.80.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.